NOV 29 1918

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois. Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION
PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, TREČIADIENIS, LAPKRITIS (NOVEMBER) 20 D., 1918 M
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1914, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 272

PREZ. WILSONAS KELIAUS EUROPON

Pasiduoda Vokiečių Karės Laivynas

Vokietija uždarė duris prieš bolševius

PREZIDENTAS DALYVAUS TAIKOS KONGRESE.

Iškeliaus gal gruodžio pradžioje.

Washington, lapkr. 19. — Vakar iš Baltųjų Rumų paskelbta, kad prezidentas Wilsonas tikrai nusprendęs keliauti Europon ir tenai dalyvauti nors prirengiamose taikos konferencijos sesijose. Tenai užtruksiąs kelias savaites.

Tomis dienomis čia pertraukiama kongreso sesija. Nauja sesija prasidės gruodžio 2 d. Prasidėjus sesijai prezidentas galės pasirengti kelionėn.

Taikos konferencija vargiai įvyks pirm Naujų Metų. Pirm to talkininkų atstovai atlaikys kelis posėdžius ir surengs visus konferencijai plenus, ty. visą programą. Kuomet tas bus atlikta, tuomet bus galima pagalvoti apie patį kongresą.

Taigi tos programos pagaminime nori dalyvauti ir prezidentas. Jis duos talkininkams svarbių nurodymų kaip rišti sunkiausias taikos problemas.

Iškeliavus prezidentui, jo vietą šioj šalyj laikinai užims vice-prezidentas Marshall.

Prezidentas Wilson nebus joks atstovas taikos konferencijoje, bet kaipo patarėjas talkininkams. Konferencijon atstovai savo keliu bus nuskirti. Kas bus nuskirta, dar nėra žinoma.

Bet spėjama, kad veikiausia bus nuskirta atstovais: valstybės sekretorius R. Lansing; karės sekretorius Baker; žemdirbystės sekretorius Houston; buvęs augščiausio teismo teisėjas Hughes.

Spėjama taippat, gal kartais atstovais bus nuskirti ir buvęs S. V. prezidentas Taft; buvęs senatorius ir valstybės sekretorius Root ir Amer. Darbo Federacijos prezidentas Gompers.

Bet tai tik spėjimai.

Sufragiečių (moterių) organizacija reikalauja, kad į atstovus butų nuskirtos ir moterių reprezentantės.

— Londonas, lapkr. 18. — Fieldmaršalas Hindenburgas po skelbiamais armijai įsakymais šiandie pasirašo ne "fieldmaršalas", bet "pilietis" Hindenburg.

PASIDUOS VOKIEČIŲ KARĖS LAIVYNAS.

Londonas, lapkr. 19. — Šią savaitę talkininkams pasiduos Vokietjos karės laivynas. Pasaulio istorijoje nėra buvę tokio atsitikimo, kad po karės antkart turėtų pasiduoti toks didelis karės laivų skaitlius.

Iš Berlyno per Amsterdamą pranešta, kad talkininkams bus pavesti sekantieji vokiečių karės laivai:

Kaiser, Kaiserin, Konig Albrecht, Kronprinz Wilhelm, Prinz Regent Luitpold, Markgraf, Grosser Kurfurst, Bayern, Konig Friedrich der Grosse.

Kruzeriai:

Hindenburg, Derfflinger, Seidlitz, Moltke, Von der Tann.

Lengvieji kruizeriai:

Bremen, Brummer, Frankfurt, Koln, Dresden, Emden.

Šituos visus laivus atlydės kur nors į Britanijos pakraščius patys vokiečiai. Juos priims Suv. Valstijų, Britanijos ir Prancuzijos karės laivynų reprezentantai.

UŽDARYTOS DURYS PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Nepriimami nei jų atstovai.

BASLE, lapkr. 19. — Pranešama iš Berlyno, kad nauja vokiečių vyriausybė pranešusi rusų bolševikams, idant tie nesiųstų Barlynan savo atstovų, nes tie nebus priimti.

Tas reiškia, kad naujoji Vokietija pertraukia visokius ryšius su bolševikais, pasižymėjusiais žvėriškumu. Vokietijos socijalistai nenori nieko bendra turėti su parsidavėliais, savos šalies išdavikais, kurie už pinigus tukstančius žmonių jau išskerdė.

BAKU UŽĖMĖ ANGLAI SU RUSAIS.

Londonas, lapkr. 19. — Rusijos miestą Baku ties Kaspijos jurėmis išnaujo užėmė angali su rusais, iš ten pasitraukus turkams.

Turkai pasitraukdami apiplėšė miestą ir apylinkes.

— New York, lapkr. 19. — Šito miesto majoras aštriai uždraudė viešose vietose naudoti raudoną vėliavą, kuri nepripažinta oficijaliai.

MAXIMILIJANAS TEISINASI.

Jis buvęs priverstas pravesti laikiną santaiką.

Copenhagen, lapkr. 19.— Buvęs Vokietijos kanclieris, Badeno princas Maximilijanas, buvęs priverstas kuoveikiausiai pravesti laikiną santaiką. Šitam klausime jis išleido pamfletą.

Jis rašo, kad kuomet tik jis nukeliavęs Berlynan užimti kanclierio vietą, tenai jam tuo jaus induota dokumentai, kad jis į 24 valandas pasiruoštų veikti laikinos santaikos reikalais. Prie to jį vertęs militarinis autoritetas.

Princas aiškinęs militarinei vyresnybei, kad pirm to Vokietijai reikią nustatyti karės reikalavimus, tuos reikalavimus paskelbti pasauliui, gi paskui viešai išlukštenti visus prezidento Wilsono taikos principus.

Bet militarinė vyresnybė apie tai nei klausyti nenorėjo. Tik pareikalavo tuojaus pradėti santaikos ofensyvą.

Paskui militarinė vyresnybė jam pranešusi, kad ji apsirikusi savo nuomonėje. Bet jau buta pervėlu.

S. V. KAREIVIAI PARKELIAUS IŠ ANGLIJOS.

Londonas, lapkr. 19. — Pirmoji Suv. Valstijų kariuomenė bus sugrąžinta iš Europos savaitės bėglu. Tai 18,000 kareivių, atsirandančių Anglijoje, kurie tenai jau daugiau nereikalingi.

SUMAŽĖJO INFLUENZOS EPIDEMIJA.

San Francisco, Cal., 19. — Influenzos epidemija čia jau tiek sumažėjo, kad tomis dienomis bus panaikinta visam mieste priverstinas visiems maskų nešiojimas.

KIEK ATSIEJO PALIUOSUOTI PASAULĮ NUO AUTOKRATIJOS.

Nežinia kaip Vokietija išbris iš skolų.

Washington, lapkr. 20.— Federalės Atsargos tarybos buletinas praneša, kad ligi praėjusio gegužės mėnesio 1 d. visoms kariaujančioms šalims karė atsiėjo 175 milijardus dol. Taigi ligi šių metų pabaigos karės išlaidos bus arti 200 milijardų dol.

Tik išimtinai vieniems militariniams reikalams kariaujančios šalys yra išleidusios 132 milijardu dol. Kiti pinigai priklauso skolų nuošimčiams ir kitokiems su kare surištiems reikalams.

Pirmaisiais karės metais per pirmuosius penkis mėnesius visoms šalims tik viena mobilizacija ir karės pradžia prarijo 10 milijardų dol. Sekančiais, ty. 1915 m., karės išlaidos padidėjo ligi 26 milijardų; 1916 metais pašoko ligi 38 milijardų, gi 1917 metais jau pasiekė apie 60 milijardų; šįmet išlaidos nedaug ką padidėjo.

Talkininkų principalės valstybės pasidarė skolų apie 105 milijardus, ty. mažai kiek dukart daugiau, kaip centralės valstybės, kurios turi 45 milijardus skolų. Čionai neprisskaitomos skolos, kokios buvo užtrauktos šįmet pradėjus gegužės 1 d.

Vokietija turi tautinių skolų 35 milijardus dol. Gi jos visas tautos turtas nesiekia daugiau 80 milijardų. Ką Vokietija veiks, kuomet jai po karės prisieis talkininkams atlyginti už visus nuteriotus kraštus? Nekuomet negalės išbristi iš skolų.

Suv. Valstijos karės metu prisiskolino 18 milijardų. Ligi karės pabaigos dar reiks paskolinti kokie keli milijardai. Bet Suv. Valstijų tautinis turtas siekia 250 milijardų.

Maištas pakenkė mušiui jurėse.

Be kitko Vorwaerts praneša, jogei buvo teisinga ta žinia, sulig kurios vokiečių karės laivynas gavo įsakymą atlikti paskutinį sprendžiamąjį mušį jurėse. Tasai mušis turėjo but tęsiamas net ligi paskutinio laivo nuskandinimo. Pan-germanai iš to mušio laukė didelės naudos. Jie manė, kad tasai žygis išnaujo atgaivins vokiečių dvasią, kokią jie turėjo 1914 metais.

Bet kuomet jurininkai nugirdo apie tą ruošiamą mušį, tuojaus sukėlė maištus ir visi sumanymai niekais nuėjo.

Nuo revoliucijos pakilimo Berlyne suskaitoma apie 100 žuvusių žmonių.

Berlyno policija tuojaus prisitaikė prie naujos valdžios ir tvarkos. Paskelbė į gyventojus atsiliepimą, kuriam pasižadėjo ir tolesniai visomis priemonėmis mieste palaikyti reikalingą tvarką. Atsiliepimu pakvietė piliečius pamiršti praeitį, jei kas buvo nepatenkintas policijos darbais.

BUSIĄ DAUGIAU CUKRAUS IŠTEKLIAUS.

Washington, lapkr. 19.— Nors formaliai dar nėra tartas žodis, bet vietos valdininkai, kurie turi artimus ryšius su maisto administracija, tvirtina, kad cukraus kiekybė vartojimui bus padidinta su ateinančio gruodžio 1 diena.

Šiandie kiekvienam žmogui per mėnesį galima gauti cukraus tris svarus. Su gruodžio 1 d. jau bus galima gauti keturis svarus.

Federalė maisto taryba New Yorke jau paskelbė, kad su gruodžio 1 d. bus padidinta suvartojimui cukraus kiekybė.

Prancuzai ties upe Rhine

Prancuzai užima tvirtovę Metz

TALKININKAI VIS ARČIAU VOKIETIJOS.

Prancuzai užėmė tvirtovę Metz.

Paryžius, lapkr. 20.—Vakar prancuzų kariuomenės, vedamos generolų Petain, Castelnau ir Maugin, užėmė Vokietijos miestą ir tvirtovę Metz. Visas miestas kuodailiausiai išpuoštas.

Sekantį sekmadienį ar pirmadienį tie patys generolai užims kitą vokiečių tvirtovę Strassburgą.

Pranešama, kad prancuzams tenka daugelis vokiečių ginklų ir karės medžiagos.

Savo keliu, amerikonai, anglai ir belgai vis toliaus stumiasi paskui pasitraukiančius vokiečius. Visur vokiečiai talkininkams paveda daug armotų, visokių ginklų, amunicijos ir karės medžiagos.

Prancuzai jau inėjo į Alsace-Lorraine, kurios priklausė Vokietijai nuo 1871 metų. Bet kiti talkininkai dar toli nuo Vokietijos rubežių ir nuo upės Rhine, kur, sulig laikinos santaikos, turės sustoti ir ilgesniam laikui apsidrausti. Toji kelionė užims dar keletą dienų, jei ne kelioliką.

Iš karės laukų pranešta, kad prancuzai užėmė Vokietijos miestą St. Louis, ties Šveicarijos rubežium, priešais miestą Basle.

BOLŠEVIKAI SUMUŠTI TIES DVINA.

Archangelskas, lapkr. 20.— Lapkričio 13 d. rusų bolševikai atnaujino užpuolimus prieš amerikonų ir anglų pozicijas ties Tulgas, palei upę Dvina. Bet veikiai atmušti su dideliais jiems nuostoliais.

Lapkr. 11 d. ryto bolševikai taippat buvo pradėję atakas ir jau buvo įsibriovę per vielų tvoras į amerikonų ir anglų pozicijas.

Bet pastarieji paleido darban armotas nuo baržų upėje ir išklojo didžiumą užpuolikų.

ŽUVO VISO 658,665 BRITANIJOS KAREIVIAI.

Londonas, lapkr. 20.—Visos karės metu žuvo 658,665 Britanijos kareiviai. Jų tarpe buvo 37,836, oficieriai.

GEN. PETAIN BUS PAAUGŠTINTAS MARŠALU.

Paryžius, lapkr. 20.—Prancuzų generolas Petain bus paaugštintas į Prancuzijos maršalus.

NARDANČIOS LAIVĖS PLAUKIA PASIDUOTI.

Londonas, lapkr. 28.— Vokiečių nardančios laivės, kokios turi but pavestos talkininkams, kaip antys praplaukė Kaiser Wilhelm perkasu ir pasuko ant Britanijos.

Tokios žinios gauta iš Kiel per Copenhageną.

BOLŠEVIKAI ATVIENĖTI.

Londonas, lapkr. 20.— Britanijos parlamente pakelta klausimas, ar kartais talkininkai nėra padavę kokių nors taikos sąlygų rusų bolševikams.

Į tą klausimą vyriausybės vardu atsakė užsienių reikalų pasekretorius, lordas Robert Cecil. Jis pažymėjo, kad talkininkai su bolševikais neturi reikalo tarties. Jei kitos valstybės ir norėtų ką panašaus daryti, tai to nekuomet nedarys Britanija.

Britanija negali turėti reikalų su paprastais plėšikais, katrie yra atskirti nuo civilikuoto pasaulio. Britanija į bolševikus gali prakalbėti tik ginklais.

VOKIEČIAI PARDAVINĖJA GELEŽINIUS KRYŽIUS.

Paryžius, lapkr. 20.— Iš Amsterdamo pranešama, kad vokiečiai kareiviai pardavinėja geležinius kryžius po 5 fenigus (po vieną amerikoninį centą). Tuo kryžius kareiviams gausiai dalino buvęs kaizeris.

SKOROPADSKIS STOVI UŽ FEDERATYVĘ VALSTYBĘ.

Londonas, lapkr. 20.—Anot pranešimo iš Kijevo, Ukrainos atamanas, gen. Skoropadskis, į ukrainus išleidęs atsiliepimą, kuriame sako, jog Rusija bus pakeista federatyve valstybe. Kuomet tas įvyks, sako gen. Skoropadskis, tuomet ir Ukraina įstos federacijon.

ALSACE PRANCUZAI SU AMERIKONAIS.

Berne, lapkr. 20—Prancuzai su amerikonais užėmę Alsace tuojaus uždarė rubežių tarp šitos provincijos ir Šveicarijos.

Paryžius, lapkr. 19.—Prancuzijos maisto ministeris Victor Boret paskelbė, jogei jis manąs, kad aplink ateinančias Velykas Prancuzijoje maisto stovis busiąs normalis.

Kas gyvas, kas Lietuvą myli, aukokite T. Fondui

Žiauriausia pasaulio karė pasibaigė. Militarizmas griuvo ir su savim užkasė 8 milijonus žmonių. Skerdynių organizatorius, ex-kaizeris Wilhelm von Hohenzollern, išdumė į Olandiją ir džiaugiasi (gal peranksti) išvengęs caro likimo. Pasaulis nudžiugo, drauge su juom ir išbadėjus Lietuva. Kančios, aukos ir pasišventimas iškšlė musų Tėvynę taip augštai, kad jinai save stato rimta kandidate į neprigulmybę. Bet kandidatas tai dar neišrinktasis. Daug ko reikia, kol jo troškimai įvyks. Paprastai tarpe kandidaturos ir išrinkimo reikia pergyventi sunkiausias valandas. Darbo, agitacijos ir lėšų reikia panešti begalts, o resultatas vis gi netikras, bauginantis. Bet kandidatui visuomet nušviečia kelią viltis. Ji duoda spėkos, ištvermės. Jinai pasaldina nepasisekimus. Ji, galutinai, priveda prie išlaimėjimo.

Gerbiamieji! Štai musų senutė-Tėvynė Lietuva, prieš 500 metų perdaug užsitikėjusi savo "draugams" ir praradusi laisvę, vėl stato kandidaturą į neprigulmybę ir maldauja jusų pagelbos. Ar jai atsakysite? Ar pavarysite alkaną motiną nuo savo durių? Ar apsirėdę Amerikiečių švarku gėdysitės Lietuvos milinės? Ar pastumėsitė ją išnaujo Lenkų ar Rusų vergijon?

Ne! tukstantį kartų nt! Jei gu taip, tai kodėl sėdime rankas sudėję? Pasaulis kala geležį kol dar karšta po karės. Visi nori sau išderėti kuogeriausias sąlygas. Siunčia atstovus, duoda aukas milijonais. Gi mes savo Tautos Fondą, vienatinę musų tautos įstaigą, visiškai pamiršome ir nedrąsiai pasirižome sudėti vos 50,000. Tik 50,000?! visos tautos reikalams?! Permaža, stebėtinai permaža! Jeigu organizatoriai padarė klaidą ir kaimiečio saiku atseikėjo visai tautai tik 50,000, tai mes, visuomenė, tą klaidą pataisykime ir eikime prie milijono! Gerai tą įsidomėkime, kad neturėsime teisės vadintis tauta, jeigu savo išdan nesukrausime milijonų. Prie gerų norų ir rimtos organizacijos labai galime tą atsiekti. Darban, broliai! Kam rupi neprigulminga Lietuva, kam brangus musų tėvučių likimas, tas teaukoja Tautos Fondui!

K. K. Urbanavyčius,
T. F. pirm.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year $5.00
Six months $3.00
Thursday's Edition $2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei metų $3.00
Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 0114

VATIKANO BALSAS APIE TALKININKŲ LAIMĖJIMĄ.

Vatikano oficijalis organas "Osservatore Romano" paskelbė Šventojo Tėvo Benedikto XV laišką, rašytą popežiaus valstijos sekretoriui kardinolui Gaspari.

Tam laiške Apaštališkas Sostas nusiskundžia, kad po paskutinio italų armijų laimėjimo, mėginta intikinti Italijos visuomenę, jogei popežius esąs nepatenkintas italų laimėjimais.

Laiške nurodoma, kad popežiaus rašte iš rugpjūčio 1 d., 1917 m., ir prie kitų progų, Apaštališkas Sostas visuomet išreikšdavo savo linkėjimus, idant teritorijaliai klausimai tarp Italijos ir Austrijos butų atlikti sulig pačių gyventojų teisingų troškimų.

Pastaraisiais gi laikais buvo pranešta popežiaus nuncijui Viennoje, kad jis pravestų nuolatinius santikius su įvairiomis Austrijos - Vengrijos monarchijos tautomis, kurios šiandie susiorganizavo į nepriklausomas valstybes.

Kadangi Bažnyčia visuomet lengvai prisitaiko prie visokių valdžios formų.

Laiškas baigiamas vilties išreiškimu, kad po karės seks visuotinas sutikimas, kurs sujungs visas tautas vienon sąjungon. Gi tas duos žmonijai gerbuvį.

KIEK VOKIETIJA SKOLINGA PRANCUZIJAI.

Pranczų laikraštis Matin paskelbė, kad šiandie Vokietija Prancuzijai yra skolinga 70 milijardų dolierių. Skola ve kaip padalinama:

Sugrąžinimas paimto vokiečių nuo prancuzų karės atlyginimo 1871 metais su nuošimčiu išneš 12 milijardų; išlaidos šitoj karėj 28 milijardai; pensijos 8 milijardai; atlyginimas už nuostolius 20 milijardų.

Belgijai gi Vokietija šiandie skolinga 2 ir pusę milijardo.

Suprantama tų atlyginimų kaip Prancuzija, taip Belgija pareikalaus taikos kongrese. Jau ir be to šiandie Vokietija linksta nuo skolų sunkenybės. Gi kas paskui bus, kuomet prisieis prisiimti dar daugiau skolų?

Kokie čia šmeižimai.

Baimė ima, kad laisvamaniškas laikraštis "Tėvynė" iš piktumo kojų neužverstų, begindamas "užsitarnavusį lietuvių tautai veikėją" Dr. Šliupą nuo "klierikalų" užsipuldinėjimų ir "šmeižimų".

Tuo tarpu tasai "šmeižimas" yra tik abelnas Amerikos lietuvių visuomenės (suprantama, katalikiškos, nes kitokios lietuvių visuomenės nėra ir negali but) minties ir norų išreiškimas. Butent, kad Dr. Šliupas nebuvo ir nėra toks didvyris, kokiuo jį norėtų padaryti musų laisvamaniški laikraščiai. Nes jis visą savo gyvenimą Amerikoje yra pašventęs bedievybės ir neapykantos platinimui tarp lietuvių.

Laisvamaniški laikraščiai Dr. Šliupo nuopelnus įžiuri jo pastangose lietuvius supagoninti. Pasak jų, juk tai didžiai svarbus daiktas. Nes tuomet Šliupas pilnai galėtų apsišaukti naujos gadynės Krivių-Krivaičiu. Koks tai tuomet butų džiaugsmas musų laisvamaniams. Tai butų svarbesnis nuotikis, kaip pasirašymas po Tautų Nepriklausomybės dekleracija.

Kad prie to tikslo Dr. Šliupas žengė, tai aišku. Nes kuomet jam nelęsta pasirašyti po dekleracija, jisai pagrumojo lietuviams, kad jei taip, tai jis imsiąs veikti prieš savo tautą. Vadinasi, jis "dirbo" tautos reikalais ne iš pasišventimo, bet kad išaugštinti savo asmenį, kad savo varcą įrašyti lietuvių istorijon.

Per visą eilę metų Dr. Šliupas klaidino Amerikos lietuvių dalį. Daug žmonių pragaišino dvasiškai, daug lietuvių sumulkino, atitraukdamas juos nuo Bažnyčios, nuo Dievo. Prisidėjo prie tvėrimo nezalėžnų parapijų.

Ve kame jo "nuopelnai": Tokius pragaištingus darbus laisvamaniški laikraščiai taigi ir vadina "nuopelnais" ir tai dar ne bile kokiais.

Gana mums apie Dr. Šliupąginčyties su laisvamaniais. Nes Šliupas tik tuomet lošė rolę, kuomet Amerikos lietuviai nebuvo ganėtinai susipratę. Šiandie jau kas kita. Ir todel Dr. Šliupas tegu nekiša savo triskatikio tautos reikaluosna. Nes jo nuomonės jau susenusios, gi veikimas tik lietuvius pažeminantis.

Šiandie išaušta kitokia gadynė. Šiandie krikščionybė triumfuoja. Laisvamaniai nuo jos skaistumo kaip pelėdos privalo slėpties.

Todel ir Dr. Šliupas turi pasitraukti šalin. Ir čia negali but joks šmeižimas.

KAROLIS — PRIVATINIS ŽMOGUS.

Geneva, lapkr. 18. — Pranešama, kad buvęs Austrijos imperatorius Karolis yra sostinėje Viennoje. Šito miesto jis nenorįs apleisti.

Pirm poros dienų jis parašė laišką Ungarijos respublikos premjerui Karolyi, Šitam jis pranešė, kad atsisakęs sosto ir visokių titulų, ir kad norįs Ungarijoje gyventi kaipo paprastas pilietis.

Karolis nusimetęs karės uniformą, apsitaisęs civiliais drabužiais ir taip dabar begyvenąs.

Savimeilė ir Visuomenės Reikalai.

Pasirodžius svarbesniam visuomenės reikalui, tuoj iš įvairių kampų apspinta veikėjai. Metus pirmutinį žvilgsnį atrodo, kad jie visi su gerais norais, pilnai atsidavę visuomenės labui, ir kad savo asmeninius reikalus toli užpakalyje palikę.

Bet kada pradedama darbas dirbti, o ypatingai kada jau pradeda darbo pabaiga rodytis, tuomet tai jau ištikrųjų lengvai galima grudus nuo pelų atskirti. Tada pasirodo, kad tie "visuomenės darbininkai", jei kur pirštus prikišo, tai tik tam, kad pagarsėti, tik tam, kad jį visi garbintų ir liaurų vainiką jiems ant galvų dėtų.

Tikras visuomenės darbininkas domos nekreipia į atlyginimą, medžiaginį ar moralį, kurio visuomet susilaukiama, jei gerai ir visa širdimi atsidavus pavestąjį darbą atliekama. Bet savimeilis visuomet tik atlyginimo ir laukia, visai nepaisydamas apie darbo atlikimą.

Beabejo, toksai "visuomenės darbininkas" užsitarnauja abelną nuo visų papeikimą.

Nelaiminga musų tėvynė Lietuva. Šiandien, kuomet jos laisvės klausimas dedamas ant svarstyklių, kuomet jau baigiama traukyti vergijos pančiai, kurie per šimtmečius nuspaudė jos rankas ir kojas, ir kada galutinam vergijos sutrupinimui reikalinga sujungti visas galimas jėgas, štai įsiveržia Lietuvos darbininkų tarpan vienas kitas "veikėjų", arba, geriaus bus tiesiog pasakius, trukdytojas, it slonius, įsiskverbęs į tarpą mindžioja darbininkams kojas ir trukdo jų šventą darbą. Štai pavyzdis iš vėliausių atsitikimų.

Amerikos Lietuvių Taryba ir Tautinė Taryba jungtiniuose posėdžiuose, spalių 24 d., New Yorke, nutarė prisidėti prie "Democratic Mid-European Union" ir tuojaus išrinko atstovus į tos Unijos konferenciją, kuri tuo pat laiku įvyko Philadelphijoje. Spalių 26 d. visos trylika tautų, kurios tą uniją sudaro, paskelbė pasauliui savo nepriklausomybę ir tuomi ant visuomet vergijos jungas sutruškinta. Kiek viena tauta turėjo išrinkti po vieną atstovą, kurs po tuo dokumentu pasirašytų visos tautos vardu. Kaip matom, dalykas labai svarbus, beabejo, aukso raidėmis Lietuvos istorijoje bus užrašytas ir visos tautos bus garbinamas. Todel pasirašymui reikėjo išrinkti žmogų, kuris daugiausiai yra tautai pasidarbavęs, ir kurio vardas ir siela nėra sutepta prasižengimais prieš tautą.

Šiame reikale, kalbėdami apie žmones, privalom jų profesijas, luomus ir amatus nuošaliai palikti, nes tas nieko bendra neturi su tautos reikalais. Beabejo, visi lietuviai butų pilnai sutikę išrinkti J. Basanavičių į tokią atstovybę. Bet kad jo čia nėra, tad reikėjo kitą lygiai tinkamą žmogų ieškoti.

Amerikos Lietuvių Taryba pastatė J. Žilių, kaipo sekantį po Basanavičiaus užsitarnavusį žmogų. Tautinė Taryba (kaip vėliaus patirta toli gražu ne visa), kaikuriems protingesniems savo nariams išgėdos raudonuojant, pastatė J. Šliupą, kaipo tinkamiausį.

A. L. Tarybos atstovai nurodė iš visų pusių, kad Šliupas tos vietos užimti negali. Bet Tautinės Tarybos atstovai laikėsi savo, nors jo tinkamumo priparodyti negalėjo ir negali.

Dabar pažvelgkim, kuris iš kandidatų yra tinkamesnis; vargiai rasis lietuvis Amerikoje, kurs apie J. Žiliaus pasidarbavimą del lietuvių tautos nežinotų. Kurs skaitė jo parašytas knygas, tas iš arčiaus jo dvasią pažino ir jį pamylėjo, nes kiek jose Tėvynės meilės, kiek dvasios prakilnumo ir atsidavimo visuomenės labui. Nuo pat savo jaunų dienų jisai dirbo ir tebedirba Lietuvos labui. Šiandiena, savo reikalus nuošaliai palikęs, net pamiršta apie savo sveikatą paisyti, visomis jėgomis Lietuvos darbui atsidavęs. Kas butų įstengęs Lietuvos žemės banką suorganizuoti, beabejo, kad prie šiandieninių aplinkybių niekas kitas. Gi jisai jau tą svarbų darbą baigia. Jo raštai, prakalbos, visur ir visuomet jo darbas yra konstruktyvis (budavojantis), ir netik tesioginiai patsai darbą atlieka, bet dar savo dvasios prakilnumu kitus prie darbo paskatina.

Kągi J. Šliupas yra Lietuvos ir visuomenės *labui* padaręs? Trumpas atsakymas—nieko. Netik kad nieko gero, absoliutiškai nieko nėra padaręs, bet dar kitiems darbininkams trukdė ir tebetrukdo. Ir štai kaip: visuose Šliupo raštuose randame tik erzinimą vienų prieš kitus; kurstymą žmonių prieš tikėjimą — prieš tą, kas žmogų žmogumi padaro — prieš dvasiškiją ir prieš jam asmeniškai nepatinkamus žmones, Savo prakalbose tokį pat darbą atlieka; tad gi visur ir visuomet jo darbas yra destruktyvis (ardantis).

Sprendžiant iš jo darbo, matom, kad jisai, jei kur prisidėjo, tai tik tam, kad sau garbės ingyti, tik tam, kad jį visi garbintų, kad su tuo tikslu visur lošti vadovaujamą rolę. Su tuo tikslu išplėšė tikėjimą iš neapsišvietusių žmonelių širdžių ir sudarė "niekonemanėlių" burelį. Išperėjo lietuvių cicilikų partiją iš visokių rėkšnių, nedakeptų studentėlių ir dvasioje apakusių žmogiškumo įrinių. Bet kada tie suradę sau smarkesnių vadovų Šliupui dave "kiką", šis savo išperų pasipirtas griebėsi prie lipdymo "tautininkų partijos"—iš lietuvių tautos pupų—išmatų—kad jiems vadovavus.

Šiandiena, kada einasi apie Lietuvos gyvybę, kada visos lituvių sujungtos jėgos yra reikalingos Lietuvai gyvybės ir laisvės užtikrinimui, Šliupas, sugryžęs iš Europos, kur tiek ir tiek nonsensų pridirbo, važinėja po kolonijas šmeiždamas žymesnius veikėjus Europoje ir Amerikoje, pramanydamas ant jų bjaurius, visai nebutus daiktus, ir tik del to, kad vienas kitas tų veikėjų rymišką apykaklę dėvi, arba kad tiems žmonėms atiduodama priderama pagarba.

Visi Šliupo šmeižimai vyskupo Karevičiaus yra neteisingi, nes vysk. Karevičius vien tikybiniais reikalais prie vokiečių valdžios kreipėsi, visai nesikišdamas į politiką; taippat kaip Gabrio ir kitų žmežimas buvo ir yra neteisingi. Bet Šliupas juos pakartotinai skelbia ir nei neatsižvelgia, kad tuomi kursto žmones prieš visuomenės veikėjus ir tuomi trukdo Lietuvai laisvės atgavimą.

Tatgi, atsižvelgus kas aukščiaus pasakyta, argi gali sveikai protaujantis žmogus Šliupui pripažinti užsitarnavusio veikėjo vardą? Beabejo, ne. Ir kaipo tokis negalėjo buti prileistas prie pasirašymo ant svarbaus dokumento lietuvių tautos vardu. Juk visi lietuviai katalikai jam yra priešingi, ne vien kaipo katalikai, bet kaipo lietuviai ir kaipo žmonės; visi socijalistai, kaipo socijalistai ir kaipo žmonės jam yra priešingi, jug jie purtosi nuo jo, kaip kad patsai Šliupas purtosi nuo kryžiaus. Daugumas tautininkų—laisvamanių kaipo lietuviai jam yra priešingi. Tai kągi jisai atstovauja? Argi su ant pirštų suskaitomu bureliu "niekonemanėlių" jisai gali tautos vardu kalbėti? Nekuomet, ir visai teisingai prie to jis neprileista.

Štai paties Šliupo žodžiai patvirtina, jog jisai asmeninius reikalus statė ir stato augščiaus tautos reikalų, ir kad jisai del savimeilės viską gali padaryti.

Dr. J. Šliupas sako: "Jeigu tauta nepripažins man garbės, neprileidžiant ant to dokumento pasirašyti—aš žinosiu ką padaryti.

Inžin. Norus sako: Bet kągi darysi, jeigu tauta nenori tamstos? Argi eisi prieš savo tautą?

Dr. Šliupas sako: Jeigu tauta taip blogai su manjmi pasielgia, tai aš galiu eiti prieš tautą.

Nejaugi jo paties žodžiai "niekonemanėliams" jo tikslų nenušviečia? Juk iš to atrodo, buk visą laiką jisai tik tam ir dirbo, kad po tuo dokumentu pasirašius.

Pagaliaus jei ir taip butų buvę, nesavimeilis žmogus nebutų išdrįsęs to pasakyti; kuo met prie pasirašymo jis but buvęs neprileistas, jis tuomet butų supratęs, jog iki to dar neužsitarnavo ir privalo savimeilę atmesti, ir smarkiaus darban visa širdimi pasileisti, kad savo nuopelnus parodžius.

Visai teisingai ir palei visų tikrų Amerikos lietuvių noro A. L. Taryba pasielgė, neprileizdama Šliupo prie pasirašymo ant svarbaus dokumento.

Z. X. Daukšas.

PADĖKONĖS DIENA UŽ KARĖS LAIMĖJIMUS.

Prezidentas Wilsonas paskelbė ve kokią proklemaciją apie Padėkonės Dieną:

"Per metų eiles buvo musų paprotys kas metai rudenį kreipties su maldomis ir padėkone Visagalingam Dievui už apturėtus palaiminimus ir malones mums, kaipo tautai. Šįmet be kitko daug labjaus turime but dėkingi ir džiaugties.

Dievas iš savo malonės davė mums taiką. Taika atėjo ne tiktai kaipo mušių pertraukimas, kaip paliuosavimas nuo sunkiųjų pareigų ir karės tragedijų, bet jinai atėjo kaipo didelis teisingumo triumfas.

Pilna pergalė davė mums ne tiktai vieną taiką, bet stiprią pasitikėjimo viltį naujomis dienomis, kuriomis teisingumas užims tarp tautų spėkos ir intrigų vietą.

Musų narsios armijos dalyvavo triumfe, kuris nėra sutėrštas kokiais nors savimeiliais užpuolimo norais. Teisingumo reikale tos armijos pasigamino nemirtiną garbę, nes kilčiai tarnavo savo tautai ir žmonijos reikalams.

Dievas ištikro buvo malonus. Taigi turime priežasties prie tokio džiaugsmo, kurs atgaivina ir sustiprina mumyse visas geriausias musų istorijos tautines tradicijas. Nauja diena mums aušta, kurioje musų širdys įgaus naujos drąsos ir ateitin galės žiurėti su naująja viltimi į naujas ir didesnes priedermes.

Kuomet dėkosime už tas gerųdėjystes, nepamirškime ieškoti Dievo vadovystės tų priedermių išpildyme ir Dievo malonės ir Jo gailestingumo visuose musų darbuose ir pasiketinimuose. Ką turime veikti, viską privalome pradėti pasiremiant savitarpine pagarba, idant tarpe pasaulio tautų visuomet gyvuoti taika ir gera valia.

Todelgi, aš, Woodrow Wilson, Suv. Valstijų prezidentas, paskiriu ketvirtadienį, lapkričio 28 dieną, dieną padėkonės ir maldų ir kviečiu tautą visoj amerikoniškoj žemėj tą dieną susilaikyti nuo visokių paprastų užsiėmimų ir namuose arba šventynėse sudėti padėkone Dievui — pasaulio Valdovui.

Skrybėlės ir Bonės Sugrąžinti ir Pataisytos dami veikios dažnai. Anderson & Co., 168 So. La Salle St., ofisas 1990 m.

DARBAS

Ką reiškia pokarinė rekonstrukcija?

Tai pramonės ir prekybos, podraug su darbo sąlygomis, perėjimas iš karės stovio taikos arba normalin stovin.

Pokarinė rekonstrukcija Chicagoj ir Illinois valstijoj bus kuopasekmingiausiai pravesta ir darbininkams nebus nuoskaudos.

Taip tvirtina pati valdžia ir taip sako net patys fabrikantai.

Pirm kelių dienų buvo pakilusi baimė ir pesimizmas, kad rekonstrukcija nebusianti pravesta be pavojingų pasekmių. Bet tai buvo baimė, paremta netikrais faktais. Šiandie atrodo visai kitaip. Imtasi energingiau darbo, imta smarkiau veikti ir plenuoti ir tikimasi, kad rekonstrukcija visais žvilgsniais bus pasekminga.

Visa šalis yra užimta pokarinio stovio klausimu. Ir nestebėtina. Juk šimtai tukstančių darbininkų bus paleista iš karės dirbtuvių ir nuo visokių karės darbų. Šimtai tukstančių kareivių sugryž namo iš karės stovyklų ir iš karės lauko. Jiems visiems reikės darbo, užsiėmimų.

Pirm karės tie šimtai tukstančių darbininkų turėjo užsiėmimus. Bet karės metu arba jų užsiėmimai panaikinta, arba jų vietas yra užėmusios moterys.

Bet iš Washingtono pareina suraminančių žinių. Vienu kartu visi darbininkai arba kareiviai nebus paleisti. Jie bus paleidžiami laipniškai. Ir tai tik tuomet, kuomet jiems bus užtikrintas normalių laikų darbas.

Veikiai ims veikti normalių laikų dirbtuvės. Karės dirbtuvės bus pakeičiamos normalių laikų įstaigomis, kuriose bus gaminamos žmonių pragyvenimui reikalingi daiktai.

Vyriausybė jau panaikino plieno kiekybės padalinimą dirbtuvėms. Tai svarbus daiktas. Kadangi plienas, kaipo žalia medžiaga, prie visokių išdirbysčių vartojamas.

Veikiai bus atidarytos iš medžio išdirbinių ir namų statymui medžiagos dirbtuvės. Nes karės metu kuone visos tos rųšies dirbtuvės buvo uždarytos.

Visokios pramonės firmos jau ir dabar ima smarkiau veikti. Miestuose prasidės gatvių gręndimas, taisymas, bustų statymas; paskui seks kelių pravedimai.

Pasižymėjusios savo darbais moterys iš firmų nebus paliuosuojamos, bet jos dirbs ir toliaus bendrai su vyrais.

Tad darbininkams nėra reikalo perdaug rupinties ateitimi. Nes visiems bus darbo. Vieni darbai bus baigiami, tai tuojaus kiti pradedami.

* * *

Ar žinote tą, kad gyvulių skerdyklose, Chicagoje, truksta darbininkų. Ypač truksta tokių, katrie gerai apsipažinę su visokiais darbais skerdyklose. Mėsos baronai dar pirm karės buvo parsitraukę tukstančius juodukų darbininkų. Bet tie nepramoksta atlikti reikalinguosius darbus.

Tuo tarpu darbo skerdyklose yra labai daug. Reikia mėsos pristatyti ne tik talkininkams, bet kuone visai Europai.

Gyvulių skerdykloms yra tuojaus reikalinga 7,500 darbininkų. Kadangi šiandie nėra kur jų gauti, tatai kreipiamasi karės departamentan, kad šis veikiau paliuosuotų iš stovyklų kareivius, pirmiau dirbusius skerdyklose.

UŽMUŠĖ ŠIRDIES LIGA.

Ties savo namais, 1630 Wolfram gat., žaidė 4 metų Carl Šafranski. Staiga sudribo ir mirė. Sakoma, miręs nuo širdies ligos.

GRAŽUMAS VEIDO

Gražumas veido dabina žmogų ir atkeripia domą kitų.

Gražios drapanos taipgi turi kaikurios gražią reikšmę, bet visgi negali susilyginti su veido gražumu.

Kožna mergaitė ir kožna moteris nori patikti vyrams. Jos visos nori turėti gražų veidą. Šitą kožna gali atsiekti, jeigu naudosis patarimais Patoso Aptekos.

PARTOKREM yra vartojamas prieš einant gultu. Jis adro minkštą ir gražią odą. Butelis kainuoja 50c ir 1 doi.

Rekomenduojasi vartoti abu kremu. Prieš vartojant šitą kremą, reikia veidas nuplauti žolynių muilu, vadinamu Partosoup. Kainuoja 50c.

Baltas arba ružavas pauderis kainuoja taingi 50c.

(109)

VILTUI.

Graži ir naudinga dovanėlė kožnam prisiuntęsiam užsakymą ir pinigus ekstra su tuo pagerinimu. Laiškus ir užsakymus adresuokite.

ANTONAS PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. L. 4.

CENTRO KOMITETO "LITUANIA" APYSKAITA

Nuo 7-XI 16 iki 31-XII-17

(Pabaiga iš praeito num.).

Apyskaiton įtraukti, bet išmokėti sausyje 1918 metais čekiai:

NN. 6911	700 fr.	—c
NN. 6913	1.200 fr.	—c
NN. 6914	525 fr.	—c
NN. 6915	500 fr.	—c
NN. 6916	293 fr.	30c
NN. 6917	1.800 fr.	—c
NN. 6919	390 fr.	—c
NN. 6920	100 fr.	—c
	5.508 fr.	30c
	151.462 fr.	43c
Kadangi kasos stovis	155.410 fr.	08c
Bankoje gi esama	151.462 fr.	43c
Tai kasoje lieka	3.947 fr.	65c

Pašelpos organizavimas. Kad suorganizuoti svetimose šalyse belaisvius karo metu, daug reikia pagalvoti ir gerokai pasidarbuoti. Neužtenka čia nuolat raštais klabinti įvairiais keliais, bet reikalinga tam tikrus asmenis aplankyti, Raud. Kryžiaus susirinkimuose dalyvauti ir net ant vietos dirvą ištirti. Tam tikslui keletą kartų buvo siųsti pasiuntiniai Vokion (Vokietijon).

Musų raštai ir pasiuntinių kelionės atsiekė tai: 1) kad daugelis civilių belaisvių paleista namon; 2) kad civiliai belaisviai ir negalintieji dirbti kariškai sukoncentruota keliosna stovyklosna, kur jie yra gana gerai aprupinti maistu, pasiskaitymu ir savųjų globa; 3) kad paskirta kapelionai į daugelį vietų, kur jų truko (teisybė dar jų toli gražu neužtenka); 4) kad taipgi karo belaisvių stovyklose suorganizuota tam tikrĩ komitetai iš Lietuvių del pašelpos dalinimo; 5) kad įvesta cenzoriai lietuviškiems laiškams, ko pirma buvo stoka ir lietuviškai nebuvo galima rašinėti: 6) prisidėta prie suorganizavimo pašelpos dalinimo pačioje Lietuvoje (atgaivinta Centralis Komitetas Vilniuje su visais savo skyriais; padalinta visa Lietuva į tris rajonus, Vilniaus, Kauno ir Suvalkų su centrais Vilniuje, Kaune ir Marijampolėje); 7) kad suorganizuota laiškų iš svetur persiuntimas Lietuvon ir iš Lietuvos svetur. Šis paskutinis punktas, tai yra del laiškų nėra dar pilnai pasisekęs delei stokos tinkamų žmonių Lietuvoje, Vokioje ir užsienyje ir kitų priežasčių.

Apšvieta. Link apšvietos reikia pažymėti tai, kad Tėvynės Mylėtojų Draugija (Amerikoj) pasiuntė del belaisvių 5.000 egzempliorių lietuviškų knygų ant vardo p. Savickio, kurs, kiek mums žinoma, daugelį jų pasiuntė belaisviams. Musų bendradarbė p-lė Ona Jagmastaitė supirko Tilžėje ir išsiuntinėjo belaisviams apie už 400 markių lietuviškų knygų. Taipgi atsiuntė knygų iš Lietuvos p. Šlapelienė Tilžėn del išsiuntinėjimo belaisviams.

Korespondencija. Kadangi musų komiteto veikimas kaskart platinosi tai ir korespondencija susidarė geroka. Išviso parašyta nuo 7-XI-16 iki 31-XII-17 m. 4.563 laiškai bei raštai. Iš čionai 3.105 del siuntinėjimo pašelpos, 718 korespondujant su belaisviais ir 740 del susinešimo su Lietuva. Kaip apyskaita parodo musų komitetas persiuntė Lietuvon arba nelaisvėn 2.103 frankus ir 55 centimus.

Klotis darbe. Kaip jau nekarta minėjome didesnės sumos pinigų atėjo kaip tik tuomet, kada pradėjo varžinti pašelpos belaisviams išsiuntimą. Karui kaskart labjau besiplėtojant, vaišingoji Šveicarija priversta buvo vis labjau ir labjau varžyti valgomų dalykų išsiuntimą. Priėjo prie to, kad pašelpiniams komitetams gręsė buities pavojus. Tik energiškai pasidarbavus Centralis Komitetas "Lituania" išliko. Negana to, kad išliko, bet atsistojo ant papėdės valstybinių komitetų ir išgavo teisę siuntinėti kas mėnuo už 10—15 tukstančių frankų valgomų dalykų.

Sąmatas ateičiai. Nevisi pinigai, gautieji iki šiolek, buvo suvartota belaisvių šelpimui, pirma delto, kad kaip ankščiau minėta buvo trukdoma valgių išsiuntimas, o antra delto, kad mes nesiuntinėjome tenai kur buvo musų siuntinių patvirtinimuose koks nors neaiškumas. O kaip sunku šiais laikais suorganizuoti dalykus tinkamai, tai žino tik tie, kurie toj pakraipoj darbuojasi.

Ateičiai sąmatas toks: mes patys turime galimybę išsiųsti per mėnesį už 10 — 15 tukstančių frankų pašelpos. Kadangi Danijos Lietuvių Komitetas paskutiniu laiku mažai ar visai negauna pašelpos nuo Centralio Komiteto iš Petrogrado, tai "Lituania" turės jį subsidijuoti. Taigi kas mėnuo galima skaityti belaisvių pašelpai po 25 — 30 tukstančių frankų (5 — 6 tukstančių dolierių). Beto reikia imti omenyn maistas, kurį mes jau nuo senai klabiname iš Prancuzijos ir kurs turbut pasiseks partraukti už 20 — 30 tukstančių frankų. Taipgi pasitaiko proga nupirkti gana pigiai 1.000 porų batų belaisviams (po 20 fr. pora). Taigi ir čia išeina 20.000 tukstančių farnkų. Taip kad pas mus esančios pinigų sumos užteks vos 4 — 5 mėnesiams.

Kadangi negalima laukti iki paskutinis skatikas išeis ypač kuomet tokia sunki komunikacija, prašome Garbingos Visuomenės Amerike ir kitur atkreipti domą į tai ir nieko nelaukus pasiųsti sumas, reikalingas musų belaisvių sušelpimui.

Už prisiųstas sumas musų Komitetas savo ir musų belaisvių vardu taria širdingos padėkos žodį.

LAUSANNE,
6 Vasario, 1918 m.

Pirmininkas **A. Steponaitis**,
U. Generalis sekretorius **V. Daumantas**.

PS. Kadangi 1) Centralis Komitetas "Lituania" per pirmutinius tris mėnesius 1918 m. belaisvių šelpimui išleido apie 60.000 frankų; 2) Lietuvių Komitetui Kopenhagoj pasiuntė 15.000 fr.; 3) Lietuvon grįžusiems belaisviams ir Lietuvoje internuotiems lietuviams pasiuntė 50.000 fr., tai per tą laiką išleista apie 125.000 fr. Taigi kasoj lieka vos apie 30.000 fr. ko vargu užteks dviem mėnesiam.

Tatai nuoširdžiai prašome Gerbiamųjų Amerikos ir iš kitur lietuvių sušelpti kuogreičiausiai musų komitetą, nes kitų šaltinių neturime. Mat Pildomasis Lietuvių Komitetas (Lausanne) surinktus pinigus pasiuntė Lietuvon.

Komitetas "Lituania".

Lietuviai Amerikoje.

WORCESTER, MASS.

Didžiausios atakos.

Tautos Fondo 30-tas skyrius žada sumušti visas kolonijas, netik mažesias arba sau lygias, bet net nepasiduos New Yorkui ir Chicagai ir jų visoms draugijoms. Pradžia pasirodė, kad 1000.00 dolerių tai Worcesteriečiams nei už ką del Lietuvos aukoti. Čia lietuviai parodavo karės užbaigimą net dvi dienas; pirmadienį ir antradienį. Parodoujant po miestą lenkai buvo sukirsti visomis pusėmis, nežiurint į trumpumą laiko prisirengti. Visi ėjo išvien, kas tik lietuvis. Mat po ilgo snuadimo veikėjai šios kolonijos susigėdo ir jau žada nesipešti tarp savęs bet dirbti pozityvį darbą.

Po parodos visi sugrįžo parapijos salėn, ten buvo pasakyta pora džiangsmingų prakalbėlių, kritimui autokratijos, paskiaus visi sugiedojo "Lietuva Tėvyne Musų" ir tuomi išsiskirstyta. Vakarop toje pat svetainėje buvo surengtos prakalbos ir koncertas. Koncertą išpildė Šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas p. A. Vismino. Kalbėjo p. V. Vitkauskas, kun. J. Caplikas ir klebonas kun. J. Jakaitis, po prakalbų kilo trukšmingas aukų rinkimas į T. F. Nors žmonių buvo ir nedaugiausia, bet aukos pylėsi gausiai, kad $10. tai buvo nekokia auka ir mažai kas plojo rankomis už tiek. Tarp gausesnių aukų tai buvo žymiausios *p-lės J. Račkauskaitės, kuri paklojo $105.00, ir P. A. Jakučio, kuris $101.00 ant stalo patiesė.* Gi po 30, po 25 ir po 15 dolerių tai buvo visa eilė. Tą vakarą sudėta apie *tukstantinė*, o tai dar tik juokai bei pradžia. Tad nepasiduokite kitos kolonijos.

Prie Laisvės Savaitės ruošiasi čia gerai. Rengiami tris vakarai su dideliais programais ir kalbomis. O čia turės kiekvienas, kuris save jaučia lietuviu, parodyti savo lietuvystę, tokią, kaip p-lė J. Račkauskaitė ir p. A. Jakutis kad parodė lapkričio 12 d.

Rengiami vakarai atsibus: pirmas—Rialto teatre. Programą išpildys Šv. Kazimiero parapijos choras. Kalbės p. J. Kaupas iš New Yorko. Šio vyro kalbos, beabejo, visi Worcesterio lietuviai norės išgirsti. Antras kalbės vietinis Šv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. J. Jakaitis. Šis vakaras atsibus nedėlioje 24 d. lapkričio, vakare.

Antrą vakarą rengia L. R. K. Mot. Sąjungos 5-ta kuopa. Atsibus ketverge, lapkričio 28 d., vakare, parapijos svetainėje. Kalbės kun. K. Urbanavičius ir viena iš moterų. Šiame vakare moterys žada su aukomis sumušti vyrus.

Trečias vakaras atsibus 1 d. gruodžio parapijos svetainėje. Rengia Vyčių kuopa. Suloš teatrą "Beaištanti Aušrelė". S. L. R. K. A. organo "Garso" redaktorius, L. Šimutis ir kun. J. Čaplikas pasakys prakalbas.

Laisvos Lietuvos piliečiai! Atėjo svarbi valanda. Taigi sustokime petys į petį ir prikelkime Lietuvą musų!

Vargo Vaikas.

ROCHESTER, N. Y.

Ketvergo vakare, lapkričio 7 dieną, apsistojus trukšmui, pranašaujančiam karės galą, keletas lietuvių susirinko bažnyčios salėn pasikalbėti apie Lietuvos reikalus. Vietinis klebonas, gerb. kun. Kasakaitis pranešė, kad musų kolonijai yra paskirta surinkti 800 dol. iki Kalėdų del Tautos Fondo. Ilgai netrukus pasipylė aukos kaip iš rago ir tą vakarą sudėjome 418.00 dol. Aukojo 38 ypatos. Nutarta parengti prakalbos, kurios įvyko nedėlios vakare, lapkričio 10 dieną. Kalbėjo klebonas kun. Kasakaitis, aiškiai nupiešdamas, jogei dabar yra paskutinė proga atgaivinti musų Tėvynę—Lietuvą ir kad tam dalykui reikalinga aukos ir vien tik aukos ir kad kiekvienas turi nešti, kiek išsigali, ant tautos aukuro.

Antras kalbėjo Juozas Rickis, primindamas Lietuvos praeitį ir jos dabartinius vargus. Čia pat laike prakalbų vėla pasipylė aukos ir tą vakarą suaukojo suviršum 1100 dol. Panedėlyj, lapkričio 11 dieną vietiniai lietuviai, skaitliuje apie 700, išėjo paroduoti sykiu su amerikonais ir kitais svetimtaučiais. Buvo tai pirmas Rochesterio lietuvių viešas pasirodymas akyse svetimtaučių. Amerikonai labai gėrėjosi tokiu skaitlingu buriu, o ant rytojaus angliški laikraščiai puikiai atsiliepė apie lietuvius ir jų taip puikią vėliavą. Po parodai visi sugrįžo į salę, kur po trumpos prakalbos sumesta aukų 140.00 dol. suviršum, taip kad per tris vakarus mes turime surinkę 1760.00 dol. del Tautos labo. Mes, Rochesterio lietuviai, gal sudėsime tris syk tiek, kiek mums nuskirta, bet reikalaujame, kad kitos lietuvių kolonijos sudėtų dusyk tiek, kiek joms paskirta.

Štai jums pavyzdis, kaip mes taip daug sudėjome: nutarėme, kad kas paaukos 5 dol., tas taps Lietuvos kareivis, kas 10 dol.—seržantas, 25 dol.—leitenantas, 50 dol.—pulkauninkas, 100 dol.—generolas. Na, ir mes turime du generolu, keletą pulkauninkų, leitenantų, seržantų ir gerą burį kareivių. Mus kolonija yra tai nykštukas prieš kitas lietuvių Am. kolonijas, bet, Broliai ir Sesers, subruskime ir pabuskime iš letargos miego, *neškime aukas ant Tėvynės aukuro, o ne po ilgo išvysime laisvą—neprigulmingą Lietuvą!*

Tautos Fondo Vice-pirmininkas,

Jubzas Rickis,
583 Hudson Ave.

AKRON, OHIO.

Akrone lietuviai nemažą vargą turi su parapijos reikalais. Dauguma nori įsigyti nors menką nuosavą bažnytėlę. Bet kai-kurie katalikai netik nenori remti nei darbais, nei centais to prakilnaus reikalo, ber dar bando pakenkti. O ką-gi kalbėti apie raudonuosius. Bet yra ir tokių katalikų, kurie gatavi savo sveikatą ir turtą padėt, kad tik kaip nors įgyti nuosavą bažnyčią ir užlaikyti nuolatos lietuvišką kunigą.

Lapkričio 11 d., "Rutos" bankoje buvo suėję keletas gerų katalikų ir, po pasikalbėjimui apie parapiją, prižadėjo, pasirašydami ant notų (vekselių), del bažnyčios paaukoti, kaip tik bus statoma: Ant. Petrauskas $50.00, Martinas Toluba, kaipo dienos varduvių $50.00, Ant. Valantiejus, Povylas Davanis ir S. Rodavičia po 25 dol. J. Apšėga 15 dol., S. Valentas, P. Nutautas, B. Rakauskas, Ig. Baltdunas, Ant. Adomaitis, Andr. Mareinkevičia, J. Matukonis po 10 dol. Išviso pasižadėjo sudėti apie 260 dol. Jei ir kiti taip parems, tai gal šįmet sulauksime nuosavos bažnytėlės.

Pas tulus cicilikus atsibuvo "krikštynos". Gėrė, dainavo ir ant galo susimušė.

Choras gyvuoja ne blogiausia. Mokytojauti atvažiuoja p. K. Staupas iš Clevelando. Po Kalėdų žada lošti kokį veikalėlį. Čia truksta lietuvių: bučerio, aptiekoriaus, siuvėjo. Gerą bizni darytų.

Maudis.

ROSELAND, ILL.

Negražus pasielgimas.

Spalių 22 mirė Ant. Bartašius, palikdamas dideliame nuliudime ir neturte moterį su mažu vaikeliu. Trims dienoms praėjus, pasimirė ir jos sunelis. Kai-kurie lietuviai, atjauzdami neturtingumą našlės, paaukojo keletą dolierių. A. Zabora, mirusio vaikelio krikštatėvis, matydamas reikalą užjausti Bertašienę, apsiėmė kudikį palaidoti savo lėšomis, paliekant aukas našlei. Taip ir padarė.

Ant rytojaus E. Baublienė, aukojus 10 dol., Ant. Butkus, aukojęs 5 dol., Alex Jankus ir K. Mačulskis, aukojusieji po 1 dol., atėjo pas Bertašienę atsiimti atgal aukų. Žinoma, ir atsiėmė. Priežastis buvo, kad girti aukojo. Išsipagirioję atėjo atimti aukotų centų nuo neturtingos moteriškės.

Negražus pasielgimas.

Užjaučiantis.

Mes, žemiau pasirašiusieji revizijos komisijos nariai, pasikvietę prisiekusį Lausannos miesto skaitliuotoja expertą, peržiurėjome ir patikrinome visas Lituanijos Komiteto knygas bei archivą ir atradome, kad aukščiau patalpinta atskaitą visuose savo smulkmenyse sutinka su teisybe.

Revizijos komisijos protokolas ir skaitliuotojo experto palindymas sudėta komiteto archive.

Dr. V. Bartuška,
Dr. J. Puryckis.

LAUSANNE,
15 kovo, 1918 m.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS

Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir $25.

Nauji daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki $18.

Pilnas pasirinkimas kailiu panušti overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo $25 iki $35. Dabar $5 ir augščiau. Kelinės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikų siutai nuo $3.00 iki $7.50. Valizos ir Kuporai.

ATDARA KASDIENĄ
Nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SAVE SUGAR FOR THE MAN WHO FIGHTS

AR ESI VARGINAMAS SU VIDURIAIS?

Jeigu taip, tai turi butinai paimėginti pakelį "Hexa Pills" 25c ir 50c pakelis.

Prisiųskite krasos ženklelį, o gausite dykai sampelį. Ant pardavimo pas

Hecht's Cut Rate Drug Store
3459 So. Halsted St.

Priskripcijos ir kiti vaistai parduodami pigiau negu kitur.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetanos gerai pritaikinti akiniai bus palengvinimu del Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet raidės lėjėsi į kruvą, kuomet skaitai ar siuvi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinių. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą, net taip žemai net iki $3.00.

Egzaminas suteikiamas dykai.

JOHN SMETANA
Akių Specijalistas
1801 S. Ashland Av. Chicago

Kampas 18-tos gatvės.
3-čios lubos virš Platt'o aptiekos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18.
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9 val. išryto iki 8 val. vakare. Nedėlioj nuo 8 val. ryto iki 12 valandai dieną.

PUSPADŽIAMS SKURA.

Mes siulome geriausio aržuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c. už porą, geriausio aržuolo skureles nuo 70c iki $1.00 už svarą. Vinis, ylas, guminiai apcacai, plaktukai, apcacams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tulšis už labai žemas kainas. ateikite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 2404.

A. A. ŠLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER

Ofisas mieste:
13-tų lubų — Kambaris 1303
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2898
Utarninko ir Pėtnyčios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 ryta; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos:—8 iki 12 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio-
Telefonas Yards 5032.

Tel. Drover 7942
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS

Geral lietuvlams žinomas per 20 metų kaipo patyres gydytojas, chirurgas ir AKUŠERIS.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Flak St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3119.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai.

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS IR CHIRURGAS
3315 South Halsted Gatvė
CHICAGO, ILL.

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis Graborius. Atlieku visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.

Taipgi didesnę dalį grabų patįs dirbame.

3307 Auburn Ave.
Telephonas Drover 4135

DRESS DESIGNING

Kirpimas, pritaikimas ir siuvimas yra lengvai išmokinama per musų Master Sistemą ir trumpame laike dienomis ar vakarais.

Specialis skyrius Mokiname Power Machine siuvimo. Mokestis gaunama nuo $15 iki $30 į savaitę, o galima išmokti trumpam laike už mažą kainą.

MASTER SEWING SCHOOL
J. F. KASNICKA, PERDĖTINIS,
118 N. La Salle Str., 4th Floor,
Skersai nuo City Hall.

Dr. A. R. Blumenthal D. D.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto.

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 S. Morgan St. Kertė 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specijalistas
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare
Nedėlios vakare ofisas uždarytas. Telephone Yards 687

Telefonas: McKinley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos Gatvės

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999.
CHICAGO, ILL.

DR. WHITNEY
SPECIJALISTAS
422 So. State St., Chicago
Tarpe Congress ir Van Buren.

Resid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 2693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų: 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Te. Central 5473
Ofisas ant Bridgeporio:
3205 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

CHICAGOJE.

Trečiadienis, Lapkr. 20, d. Felik. Val. Edmundas, kar.
Ketvirtadienis, Lapkr. 21 d. Šv. Pan. Mar. atn. Honorijus.

NEPAKLAUSĖ, PASAUTAS, MIRĖ.

Apskričio ligoninėj mirė Simon J. Levi. Praeito šeštadienio vakare jį praeinantį gatvėje užpuolė galvažudžiai-plėšikai. Liepė jam pakelti rankas. Jis to nepadarė. Tad plėšikai jį peršovė ir paliko gulintį. Miręs Levi paliko žmoną su kudikiu labai blogose sąlygose.

Policija areštavo net kelis intariamus piktadarius. Bet kol-kas tie užsigina. Išrodinėja, kad tuo metu jie kur kitur yra buvę.

Levi buvo siuvėjas. Po darbo ėjo namo apie 8:00 vakare. Ties Loomis ir 13 gat. pro jį pravažiuojantis automobilius staiga sustojo. Iš šito išlipo trys galvažudžiai, prišoko prie Levi ir liepė jam augštyn pakelti rankas.

Levi tik nesenai buvo atvažiavęs į Ameriką, nemokėjo angliškos kalbos. Tad ir nesuprato, ką jam sakė galvažudžiai. Kuomet tie liepė jam [illegible] rankas, jis sustojo ir [illegible]: "What is that?" [illegible] vienas galvažudis į [illegible] atsiliepė: "Shoot him". Tuomet turintis rankoje revolverį plėšikas prisiartino prie Levi ir paleido šuvį tiesiog krutinėn.

Neužilgo po to Levi atrastas ant šaligatvio be sąmonės. Tuojaus nugabentas ligoninėn, kur neužilgo mirė.

SUNKUS APKALTINIMAS.

Ignacas Žukovski kovoja su mirtimi apskričio ligoninėje, gi jo žmona uždaryta kalėjiman.

Žukovski baisiai apdegęs. Pasakojama, kad ant jo užsidegę drabužiai, kuomet jis buvęs girtas. Jo žmona tvirtina, kad jos vyras per tris dienas girtavęs. Paskui parėjęs namo ir per neatsargumą užsidegęs drabužius.

Šitą jos pasakojimą patvirtina ir du vyresniuoju jų vaiku.

Bet 7 metų amžiaus jų duktė policijai kitką pasakė. Jinai sako, kad kuomet tėvas miegojęs, motina kerosinu apliejus jo drabužius ir paskui padegus.

Dar nežinia, kaip čia bus susekta tikras Žukovskio apdegimas.

TARNYBOS VĖLIAVA LIETUVIŲ PARAPIJOJE.

Praeitą sekmadienį išskleista tarnybos vėliava su 7 auksinėmis ir 207 mėlinomis žvaigždėmis Aušros Vartų parapijoje, West Sideje.

NUSIŠOVĖ; PRAŠĖSI SUDEGINTI.

Fort Dearborn viešbutyj nusišovė nežinomas apie 40 metų vyras. Pirm nusišovimo jis prašalino nuo savo drabužių visus ženklus, sulig kurių butų galima jį pažinti.

Palikęs korčiukę, kurioj prašo jį sudeginti krematorijoje. Padėjęs, kad paeinąs iš St. Louis.

Kareivis Charles Zimmerman iš Prancuzijos savo tėvams, Oak Parke gyvenantiems, prisiuntė vokiečių vėliavą, kokią jam teko paimti nuo vokiečių.

IŠ MIESTO TARYBOS POSĖDŽIO.

Pirmadienio vakare Chicagos miesto taryba turėjo posėdį.

Nutarta pravesti tardymus prieš gazo kompaniją, kuri pastaraisiais laikais gazo vartotojams siuntinėja baisiai augštas gazo bilas. Miesto taryba mėgins išsirupinti, kad miestas kontroliuotų tos kompanijos patarnavimus ir pačią mokestį už gazą. Šiandie tą mokestį kontroliuoja valstijos Public Utilities komisija iš trijų narių. Tą komisiją skiria gubernatorius. Kadangi komisija atsako tik prieš gubernatorių, tad ir savarankiai, kaip jai tinkamiau veikia. O juk tai komisijai, rodos, neturėtų but vieta valstijoje.

Gazo kompanija teisinasi tuo, kad ji neturi tinkamų darbininkų, katrie sąžiningai galėtų skaityti gazo meterius.

Aldermanas Nance padavė sumanymą, kad visam mieste suelektrifikuoti visus geležinkelius. Šitas klausimas pakeltas jau pirm kelių metų. Bet ligšiol į jį rimtai neatsinešama.

Dvi rezoliucijos induota, kad ant gatvekarių platformų butų sugrąžintas žmonėms rukymas. Gi viena rezoliucija protestuojanti prieš rukymą. Rezoliucijos pavestos tam tikram komitetui.

PAGAVO GERĄ "PAUKŠTĮ".

Policmonas Johnson pagavo gerą "paukštį", kurs per 34 metus yra žinomas policijai, kaipo plėšikas ir pirmos rųšies vagilius. Įvairiuose miestuose jis jau kelis kartus yra buvęs kalėjimuose. Gi kartą išsokęs net iš bėgančio traukinio.

Tai yra Anthony O' Connell.

Užvakar vakare jis įsilaužė barzdaskutyklon, 2809 West Chicago, ave. Pašaukta policmonas Johnson. Šitas nuėjo į barzdaskutyklos užpakalį ir šuktelėjo į besikrapštantį viduje vagilių, kad jis išeitų laukan ir pasiduotų.

Bet kas tau! O' Connell puolėsi į barzdaskutyklos priešakį, išdaužė langą, iššoko laukan ir įsilipo į praeinantį gatvekarį.

Policmonas paskui su revolveriu rankoj. Konduktoris sustabdė gatvekarį. Tuomet vagilius iš ten laukan ir vėl bėgti. Policmonas čiapat paskui jį.

Staiga vagilius atsisuko, jo rankose kas tokio sublizgėjo ir jis atsiliepė į policmoną.

"Pakelk rankas augštyn arba šausiu!"

"Aš tave paklosiu į porą sekundų, jei tu nemesi ginklo", atsakė policmonas.

Vagilius pametė porą žirklių, nes revolverio neturėjo. Ir tuojaus buvo paimtas už apykaklės.

O' Connell nuo 1901 metų policijai žinomas su įvairiomis pavardėmis.

Atrastas gazu užtroškęs Robert Irwin, 4170 Wallace gat.

Namiškiai pasakoja, kad toji nelaimė įvykusi netyčiomis.

IŠ CHICAGO LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IŠ TOWN OF LAKE.

Tretininkų auka.

Lapkričio 17 d. Šv. Kryžiaus parapijos Tretininkai, savo mėnesiniame susirinkime, gavę iš Tautos Fondo laišką, kuriame ragino draugiją paaukoti šiek-tiek į Kalėdinį fondą ir, kadangi šios aukos skiriamos Lietuvai laisvės išgavimui, musų Tretininkų draugija paskirė iš iždo 50 dolierių.

Graži auka!

Katra draugija dabar iš eilės paseks Tretininkų draugiją? **N.**

NORTHSIDIEČIAMS.

Labai malonu yra, kad Liet. Vyčių jaunimas, kur nepažvelgsi, visur pasekmingai darbuojasi. Pirmą kartą man teko buti Liet. Vyčių 5-tos kuopos vakare ir pamatyti jų nepaprastus gabumus. Buvo loštas istoriškas veikalas: "Vaideliutė arba Žemaičių Krikštas". Uždangai pasikėlus apie septintą val., lošimas tęsėsi iki dešimtai, bet laikas nematomai prabėgo ir publiką žavėjo nepaprastais gabumais. Kai-kurie artistai persilpnai kalbėjo, bet delto savo rolėse pasižymėjo. Visi lošė puikiai. P-lė P. Kaminskaitė Rutelės rolėje, M. Razmanskiutė Elgitės rolėje ir kitos tikrai pasižymėjo. Vienu žodžiu, visi lošėjai kuopuikiausiai atliko savo roles.

Bravo North Sidės vyčiai!

Roselandietis.

Iš BRIDGEPORTO.

Po Chicagos lietuvių kolonijas ir vėl pradėjo trankyties velnių kupčius Mockus, kuris su visu atsidėjimu tamsina nesusipratusius žmones. Bežiurint į tai, kila klausimas: ar ilgai mes, lietuviai, kęsim tokias pliovones? Ar ilgai Chicagos lietuviai leis tam velnių kupčiui bliuznyti prieš Dievą ir nepastos jam kelio taip, kaip yra padarę kitų kolonijų lietuviai. Į tai turėtų atkreipti domą visos Chicagos kolonijų lietuviai katalikai.

Šitas velnių kupčius ypač veikia Bridgeporte ir North Sidėj. Tose kolonijose jam dešimtukų ne badas.

Broliai ir seesrys, lietuviai! Ar negėda yra lankyties į jo velnių pardavyklą, mokėti dešimtukus, už kuriuos paskui akysna išbjaurioja tą, kas yra dora ir šventa kožnam lietuviui katalikui.

Jeigu niekas neis į jo mulkinyčią, suprantama, biznis užsidarys ir turės danginties kur kitur. Lai eina vieni socijalistai su laisvamaniais, kurie tą velnių kupčių garbina. Nuo tų jis nepralobs.

Ar neverta butų apie tai pagalvoti "Katalikų Vienybei", katra Chicagoje gyvuoja.

Dobilėlis.

CICERO, ILL.

Iškilmės.

Griaudi ir liudna begalo buvo tą dieną, kuomet, aplinkybių verčiami, turėjome apleisti savo numylėtą tėvynę Lietuvą. Negalima aprašyti tų jausmų, kurie kiekviename viešpatavo. Ir, ar atsirado bent vienas, kuris, atsisveikindamas su saviškiais, neprižadėjo sugryžti atgal į brangią tėviškę, jei ne tuojau, tai nors savo gyvenimo dieneles užbaigti ramiai. Kas kart didesnis ir didesnis skaitlius musų plaukė Amerikon ir į kitas laisvesnes šalis.

Apie gryžimą savo tėvynėn nei nesvajojom ir vis ko tai laukėme, nes atsisakyti nuo sugryžimo tėvynėn nelengva lietuviui. Laukėme lig kokios aušros, o ta aušra buvo tai laisvė Lietuvai. Kai-kurie nesulaukdami gryžo; kiti manė irgi gryžti.

Bet užsidegė karė. Lietuva paskendo kraujuose. Suskaudėjo kiekvienam lietuviui širdis. Reikia Lietuvą gelbėti. Įsteigia Tautos Fondą, kuriam pavesta rupinties nukentėjusiais nuo karės. Lietuviai pradėjo rengties prie savystovio gyvenimo. Triusėsi musų veikėjai reikalaudami Lietuvai laisvės.

Įstojo karėn Suv. Valstijos. Paskelbė, kad stoja ginti pasaulyj demokratiją, paliuosuos, mažas, prispaustas tautas. Labjaus nušvito Lietuvos ateitis. Jau pramatoma, kad Lietuva turės buti laisva ir visi musų troškimai išsipildys. Aukojom ir dirbom vis ramiu budu.

Karės pabaiga artinosi talkininkų pergalė. Vis didesnis džiaugsmas apimdavo lietuvius, ciceriečius, nes juk su talkininkais kariauja ir Suv. Valstijos, prispaustųjų tautų užtarytojos.

Nedėlioj, lapkr. 10 vakare buvo sušauktas parapijos susirinkimas. Gerb. kun. H. J. Vaičiunas karšta kalba apibudino musų tėvynės reikalus ir reikalą katalikams vienybės. Gi geriausiai katalikus suvienys nesenai Chicagoje susitvėrus "Katalikų Vienybė" ir kad šitoje kolonijoje reikia sutverti jos skyrių. Visi tam pritarė. Daugelis draugijų buvo pristojusios prie centro ir atstovus turėjo. Sekančios draugijos prisirašė:

Lietuvių Darbininkų Sąjungos 49-ta kuopa,
Dr-ja Saldž. Širdies V. Jezaus,
Visų Šventų,
Šv. Grigaliaus Giedorių,
Apaštalystės Maldos,
Panelės Švenč. po priegloba Šv. Juozapo,
Šv. Antano parapija,

Pavieniai prisirašė:

Kun. H. J. Vaičiunas, Juozas Mockus, Ant. Pavilionis, Matas Dambrauskas, Zuzana Gulbinienė, Marcelė Mironienė, Kat. Andrulaitienė, Ben. Pasanka, M. Lukošaitienė, Mar. Valančienė, O. Milašauskienė, Jonas Mikolainis, Ant. Olbikas, Ona Nausėdaitė, P. Prėkšaitė.

Išrinkta pilna valdyba iš sekančių ypatų:

Kun. H. J. Vaičiunas, — kapelionas, Juozas Mozeris, — pirm., Juozas Mockus, — pirmininko pag., Juozas Karpus, — nut. rašt., Zuzana Gulbinienė, — fin. rašt., Ant Pavilionis, — iždi. Iždo globėjai: Matas Dambrauskas ir Ona Nausėdaitė, marš.: Petras Jakšta. Veikli valdyba ir užtai galima daug ko tikėties.

Kadangi tai antras skyrius, kuris oficijaliai pranešė Centro raštininkui apie įkurimą, tai ir gavo numerį II.

Vos suspėjus susitverti, tuoj skyrius pradėjo rodyti veiklumą. Sumanyta, kad, jeigu ant rytojaus karė umai pasibaigtų, tai surengti milžinišką visos kolonijos lietuvių apvaikščiojimą. Išrinko tam komisiją, kurion inėjo Juozas Mozeris, Ant. Pavilionis ir Ben. Pasanka. Ta komisija vargiai tą naktį miegojo.

Anksti, panedėlio rytą, visokios švilpinės visus sukėlė. Pasipylė žmonės ant gatvių. Susitaisė burys mokyklos vaikų ir, atėjus Lietuvos Kareivių dr-jai, prasidėjo rengimasis prie maršavimo gatvėmis. Benas, susidedantis iš vietos jaunikaičių, grojo veltui. Susidarė ir kitas burys maršuojančių: tai Lietuvių Raudonos Rožės Paš. kliubas su savo benu. Parapija su Lietuvos Kareivių dr-ja norėjo su šituo kliubu susidėti į vieną parodą. Bet šitie, Liet. Raud. Rožės kliubas, sutiko maršuoti tik tuomet, jei kareiviai maršuos užpakalyje jų. L. Kareivių dr-ja ant to nesutiko. Tuomet kliubo pirmininkas išbjauriojo kareivius. Tai bjaurus kliubiečių pasielgimas ant savęs užsitrankė visų žmonių panieką. Maršavo atskirai. Pamislykite, ką svetimtaučiai galėjo apie tai manyti.

Trečią valandą po pietų tas pats benas, Lietuvos Kareivių dr-ja, parapijos mokyklos vaikai ir ilga eilė parapijonų pradėjo maršuoti. Lietuvišką ir amerikonišką vėliavas nešė priešakyje. Pamaršavus valandą laiko, visi susirinko svetainėn.

Čia gerb. kun. H. J. Vaičiunas pasakė įspudingą prakalbą. Fel. Strėlčiunas, Eidintas ir Jonas Varanius taippat kalbėjo. Užbagoje klebonas pakėlė visų upą ir pradėjo rinkti aukas Tautos Fondui. Surinko $200.

Paskui visus pakvietė susirinkti į prakalbas vakare. Atėjo vakaras. Prisirinko pilna svetainė žmonių. Gerb. kun. H. J. Vaičiunas buvo vakaro vedėjum. Pakalbėjęs valandą, perstatė pagarsėjusį prakalbininką, medicinos studentą, p. Al. M. Račkų. Šitas savo iškalbingumu sužavėjo visus. Įrodė, kad lietuviai yra priaugę ir gana stiprus buti neprigulmingais. Kalbėjo apie dvi valandi. Po prakalbos ėjo rinkti aukų. Surinko $118.11. Tai išviso tą dieną surinko $318.11.

Sekančią dieną žmonės dar tris dolierius aukojo. Tai iš viso pasidarė $321.11.

Taigi ciceriečiai parodė savo duosnumą, savo meilę del brangios tėvynės Lietuvos.

Negana dar to. Gruodžio 12, 15 ir 19 dienomis yra rengiama "Laisvės Savaitė", delei dapildymo Kalėdinio Fondo. Nors, proporcijonaliai imant, $800 kolonijai paskirti butų perdaug, bet tą sumą surinks. Ciceriečiai nemano pasilikti užpakalyje ir nepasiliks. Tą ateitis parodys.

Pr.

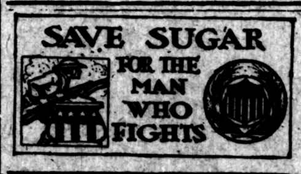

PAIEŠKO

Reikalingos: Moteris ir Merginos dirbti prie popieros išrinkimo. Atsišaukite tuojaus

1456 Indiana Ave.

Paieškau savo brolio Povylo Lipčiaus, paeinančio iš Kauno gub., Raseinių pav., Viduklės paraj. Pereitą metą gyveno Rockford, Ill., iš tenais išvažiavo į Michigan dirbti. Jis pats ar kas apie jį žinote malonėkite pranešti man sekančiu adresu:

Peter Lipčius,
1921 — 17th Ave., Rockford, Ill.

Paieškau gero vargonininko. Turi gerai žinoti muziką, choro vedimą ir buti darbštus. Apie išlygas kreipkitės sekančiu adresu:

Kun. J. Oleknavičius,
423 S. Linn St., Sioux City, Iowa.

Paieškau savo brolio Juozo Bernoto, 40 metų amžiaus, paeinančio iš Kauno gub., Skaudvilės parap. Pavarties sodžiaus. Amerike 12 metų, apsivedė tuojaus kaip tik atvažiavo iš Brooklyno. Jis pats ar kas kitas malonėkite parnešti sekančiu adresu:

Teofilius Bernotas,
59 Litournaux St., Montreal, Canada.

Paieškau Kazimiero Milkaus, paeinančio iš Kauno gub., Raseinių pav., Girkalnio miestelio. Meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:

Marijona Račikė,
(po vyrui Šileikienė),
1409 So. 50th Court, Cicero, Ill.

AUKSAS RANKOSE.

Ant pardavimo didžiausia farma, netoli Washington, Maryland valstijoj. Žemės yra 180 akerių. Apie 80 akerių išdirbta, likusi gražus miškas. Žemė yra žviris su moliu maišyta. Auga viskas, bet labjausia dera kornai ir tabakas, bulvės ir visokie javai.

Yra namas, staidas gyvuliams, ir daržinė kornams sukrauti. Prie to dar yra vienas vežimas (buggy) poros arklių, 1 kuliveltoris, 100 vištų, 60 bušelių bulvių, 500 bušelių kornų, 30 bušelių kviečių, 200 kenukių fruktų ir kitokių daržovių.

Pasėta yra 9 bušeliai rugių ir 5 akeriai dobilų ir visi rakandai. Per ukę bėga 2 upeliai, apie pusantros mylios nuo miestelio ir geležinkelio stoties.

Šita ukę parduosiu už $6500, galima įmokėti pusę ar apmainysime ant namo bile kuriam mieste. Priežastis pardavimo, mano sesuo ir švogeris numirė aš esu nevedęs ir nėra kam dirbti ant ukės. Malonėkite greiai atsišaukti sekančiu adresu

S. A. VALYS,
130 Wooster Ave.,
Akron, Ohio.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

GERBIAMIEMS PP. VARGONININKAMS.

Pagaminome specijaliai del Jųs Kalėdinius plotkelių kopertus su labai gražiu paveikslu ir parašu. Pareikalaukite, o tuojau išsiųsime tų kopertų kiek tik panorėsi.

DRAUGAS PUBL. CO.
1800 W. 46th St.,
Chicago, Ill.

AMERIKOS LIE. MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritemtikos, knyvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos, teisių, Suv. Valstijų istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vakare nuo 7:30 iki 9:30
2106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NUSIPIRK MOSTIES.

Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Menthelatum Co. Prieš eisant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėmus raudonus, juodus arba ilakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųsti ir štampomis.

J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Gražus spalvuotas karės PAVEIKSLAS

16 per 26 colius didumo. Geras daiktas tokį paveikslą turėti pakabintą ant sienos. Jis visuomet mums primins karės baisenybes.

Paveikslas yra mušių laukas. Degantieji miestai ir kitokios baisenybės. Kuomet mušis su visu savo pačėlimu duksta, kuomet sužeistieji kareiviai nuo žaizdų ir skausmų tarp negyvėlių raičiojasi, staiga ant vienos kalvelės iš migių apsireiškia Išganytojas baltuose rubuose.

Tuomet mušio lauke viskas atsimaino. Persigandę karininkai pameta ginklus...

Dabar užsisakykite šitų dailių paveikslų, nes neperdaugiausia jų turime. **Kaina 15 centų. Su prisiuntimu — 20c.** Atlyginimą galima siųsti ir krasos ženkleliais.

Rašykite:

"DRAUGAS" PUBL. CO.,
1800 So. Wood St.,
CHICAGO, ILL.

Cash Už Laisvės Bondsus

Valdžios Bondsai perkama už cash, arba paskolinsime jums pinigus už juos legale rata nuošimčio, arba nupirksime jusų nuošimtį bondsų užmokėdami dalį. Atsineškite bondsus pas

CARL M. WHITE,
Room 411, 56 W. Washington St.
Adara Subatomis iki 6 valandai vakare.

United States Food Administration License No. 8[illegible]

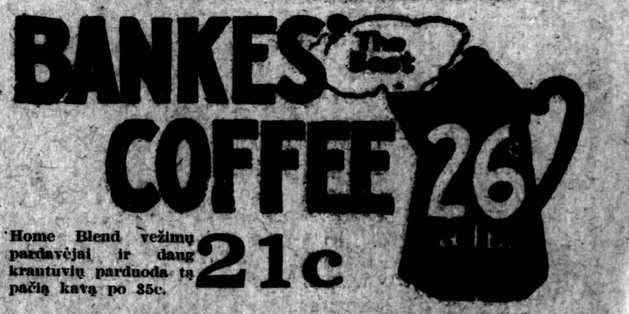

Home Blend vežimų pardavėjai ir dang krantuvių pardnoda tą pačią kavą po 35c. **21c**

Kaina Kavos pakils Lapkričio 25-ta diena.

GERIAUSIS SVIESTAS	Riebučių Sviestas Label geras po	COCOA	DAIRY SVIESTAS
63c	32c	Garinusis Bankes [illegible] ½ sv. 14c	50c

WEST SIDE
1644 W. Chicago av.
1878 Milwaukee av.
3054 Milwaukee av.
1046 Milwaukee av.
3612 W. North av.
1636 Blue Island av.
1217 S. Halsted st.
1832 S. Halsted st.
1618 W. 18th st.
2102 W. 22nd St.
3820 W. Madison st.
1519 W. Madison st.

SOUTH SIDE
3822 Wentworth a.
3627 S. Halsted st.
4709 S. Ashland av.

NORTH SIDE
496 W. Division st.
730 W. North av.
3649 Lincoln av.
5418 N. Clark st.
3244 Lincoln av.